

РЕШЕНИЕ

№ 925

гр. София, 16.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА Гражданско дело №
20221110124426 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

“Дженерали Застраховане“ АД е предявило искове по чл.410, ал.1, т.2 КЗ и чл.86, ал.1 ЗЗД срещу Столична община за сумата от 6520,25 лева (след допуснато увеличение на размера на иска) – вземане за платено застрахователно обезщетение за щети върху л.а. „Х**“ с рег. № * ХА, настъпили при ПТП от 30.10.2018г. в гр. София, на ул. „Околовръстен път“ поради преминаване на автомобила през необозначена и небезопасна неравност (шахта без капак) по платното за движение, който автомобил е бил предмет на сключена при ищеца застраховка „каска“ към датата на събитието, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (09.05.2022г.) до окончателното плащане и за сумата от 1503,40 лева (след допуснато увеличение на размера на иска) – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 31.01.2020г. – 09.05.2022г.

Ищецът твърди, че платил застрахователно обезщетение по договор за имуществена застраховка „каска“ по повод ПТП, настъпило при преминаване на автомобила, обект на застраховката, през необозначена и несигнализирана неравност (шахта без капак) на пътното платно на улица в гр. София. Твърди, че ответникът има задължение за поддържането на пътния участък, на който е възникнало произшествието, в изправно състояние, и за сигнализирането на неравност на пътното платно. Наличието на необозначена и несигнализирана неравност на пътното платно се дължало на неизпълнение на тези задължения и бездействието на лицата, натоварени от ответника със задълженията за осигуряване на необходимите условия за безопасно преминаване по платното за движение, било основание за ангажиране на регресната отговорност на ответника за платеното обезщетение.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва исковите. Оспорва твърдения механизъм на ПТП, като не било доказано на соченото място от пътното платно да е била налице шахта без капак. Искът бил недоказан и по размер, като не била установена и причинната връзка между констатираните увреждания при огледите на автомобила и твърдяното събитие. Позовава се на изтекла погасителна давност. Възражава, че с поведението си водачът на автомобила е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, като е управлявал автомобила с несъобразена с пътните условия скорост. Прави искане за привличане като трето лице – помагач на „Софийска вода“ АД.

На основание чл.219, ал.1 ГПК съдът е допуснал привличане на трето лице – помагач на страната на ответника - „Софийска вода“ АД.

Третото лице – помагач „Софийска вода“ АД, е взело писмено становище, с което оспорва исковете. Не било доказано наличието на твърдяната неравност на пътното платно – шахта без капак, и причинната връзка между твърдяното препятствие на платното за движение и настъпилите щети. Не било доказано водачът да е управлявал автомобила със съобразена спрямо пътните условия скорост. Възражава, че на пътния участък, на който се твърди, че е настъпило процесното събитие, няма съоръжения на В и К дружеството. Освен това не се установявал категорично видът на шахтата – канализационна, държоприемна, ревизионна или др. Възражава, че отговорността за поддържане на наземната част на дъждоприемните шахти, вкл. и относно капациите им, е на съответната община. Отделно от това задължение за поддържане на пътния участък, на който се твърди, че е възникнало процесното събитие, било на общината, както и на пътните съоръжения, каквито са и пречиствателните съоръжения – пар.7, т.4 ПЗР на ЗМСМА и чл.8, ал.1, вр. чл.5, ал.1, т.2, вр. пар.1, т.3 ДР на ЗП.

Софийски районен съд, като взе предвид представените искове, възраженията срещу тях и доказателствата по делото, намира следното:

В тежест на ищеца е да докаже, че в качеството си на застраховател по договор за имуществено застраховане е платил твърдяното застрахователно обезщетение за щети, които са причинени вследствие на преминаване на автомобил, обект на сключен при ищеца договор за имуществено застраховане, през необезопасена и необозначена неравност на соченото в исковата молба място, размер на причинените вреди, наличие на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „каска“, както и действителния размер на вредите към датата на настъпване на събитието.

Съдът приема за установено, че на 30.10.2018г. в гр. София водачът на МПС „Х“ с рег. № * ХА се е движел по бул. „Околовръстен път“ с посока на движение от бул. „Черни връх“ към бул. „Симеоновско шосе“. В района на „Център за гуми Диана“ водачът преминал през неукрепена шахта на пътното платно. При преминаване на гумите на автомобила през неукрепения капак на шахтата същият се е надигнал и е причинил щети върху автомобила. В основата на така направените изводи съдът взема предвид приетото без възражения заключение (основно и допълнително) по съдебно – автотехническа експертиза, което се кредитира от съда, както и съобщеното от вещото лице в открито съдебно заседание при изслушване на основното заключение. За произшествието е съставен и протокол за ПТП с материални щети № 1714423 от 30.10.2018г. (чл.2, ал.1, т.2 от Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г.), изготвен след посещение на полицейски орган, който документ е приет като доказателство по делото. Макар този документ да не се ползва с обвързваща съда доказателствена сила относно механизма на събитието, доколкото събитието не е пряко възприето от полицейския орган (арг. от противното от нормата на чл.179, ал.1 ГПК), то с обвързваща съда доказателствена сила протоколът се ползва относно непосредствено възприетите от полицейския орган отразени други обстоятелства като видими щети върху процесния автомобил, наличие на неравност на пътното платно на посоченото в протокола място (арг. чл.179, ал.1 ГПК), като последните са от значение за установяване на причините за възникналия инцидент. Отразените от полицейския орган обстоятелства, пряко възприети от него при посещение на местопроизшествието, напълно потвърждават направения по - горе извод относно механизма на събитието.

По делото не се установи безспорно (при доказателствена тежест за това върху ответника и третото лице – помагач) водачът да е управлявал автомобила с несъобразена скорост в нарушение на чл.20, ал.2 ЗДвП. При това по арг. чл.154, ал.1 ГПК съдът приема, че възражението по чл.51, ал.2 ЗЗД е недоказано.

От приетата като доказателство застрахователна полица по застраховка „автогрижа“ № 0312180440001231 от 19.01.2018г. се установява, че към дата на произшествието процесният автомобил е бил предмет на сключен при ищеца договор за имуществено застраховане. От приетите като доказателство Общи условия към застрахователния договор се установява, че процесното събитие е покрит по застраховката риск – т.6.4 от раздел II.

От установеното от фактическа страна се установява, че пътнотранспортното произшествие е настъпило на улица „Околовръстен път“ в гр. София, която е част от републиканската пътна мрежа (Решение № 945 на МС от 01.12.2004 г., издадено на основание чл.4, ал.1 ППЗП), в рамките на урбанизирана територия, като в случая задължение за текущ ремонт на пътното платно е на Столична община – арг. от противното на чл.30, ал.5 от Закона за пътищата, доколкото няма данни за постигната друга договореност между Столична община и Агенция „Пътна инфраструктура“ (чл.30, ал.6 ЗП, чл.48, т.2, б.„в“ ППЗП). В случая произшествието е възникнало поради необезопасен (неукрепен) капак на шахта, разположена на пътното платно. Съдържанието на задължението за поддръжка на пътното платно включва полагането на системни грижи за осигуряване на целогодишна нормална експлоатация на пътя и осъществяване на мерките за защита на неговите съоръжения и принадлежности - чл.47 ППЗП, пар.1, т.13 и т.14 ДР на ЗП. Предвид нормата на чл.167, ал.1 ЗДвП в случая Столична община като лице, което стопанисва конкретния пътен участък, чрез своите служители има задължение да го поддържа в изправно състояние, да сигнализира незабавно препятствията по него и ги отстранява във възможно най-кратък срок. В случая неукрепеният капак на шахтата представлява препятствие на пътното платно, поради което именно Столична община като отговорна за текущата му поддръжка, е задължена да вземе мерки за сигнализиране и отстраняване на препятствието. За изправността на дъждоприемните шахти (чл.27 от Наредба № РД-02-20-8 от 17.05.2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи), които са пътна принадлежност – част от пътната инфраструктура – пар.1, т.3 ДР на ЗП, вр. чл.5, ал.1, т.2 ЗП, отговорност носи лицето, което стопанисва пътя – в случая общината. Ако шахтата е ревизионна (чл.23 от Наредба № РД-02-20-8 от 17.05.2013 г.), то тя е общинска собственост и в качеството ѝ на собственик ответникът има задължение да я поддържа в изправно състояние – пар.7, ал.1 т.7 ПЗР на ЗМСМА. Следователно, констатираното препятствие на пътното платно – шахта с неукрепен капак, е резултат от неизпълнение на задълженията на служители на ответната община за поддържане на шахтата в изправно състояние, така че преминаването през нея да е безопасно. От изложеното следва, че е налице противоправно поведение под формата на бездействие, което е основание за ангажиране на отговорността на Столична община в качеството ѝ на възложител на работата.

При изготвяне на допълнителното заключение вещото лице е извършило оглед на шахтите в района на пътния участък, на който е възникнало събитието. Вещото лице е установило и заснело, че на пътното платно в близост до „Център за гуми Диана“ на ул. „Околовръстен път“ има три броя шахти с кръгла форма, като две от тях са с диаметър 0,7 м. и поставен в центъра надпис „В и К“. Третата шахта е със същата форма и размер от 0,85 м. с поставен в центъра надпис „АСО“, като около нея е извършен ремонт, видно от това, че около нея в квадрат е налице изкъртване на асфалтовата настилка. Именно последното обстоятелство дава повод на вещото лице при изслушване на допълнителното заключение да изкаже предположение, че именно шахтата с надпис „АСО“ със следи от извършени около нея ремонтни дейности е препятствието, поради което е възникнал процесният инцидент. Съдът намира за ирелевантно обстоятелството точно от коя шахта с неукрепен капак са възникнали процесните щети, като видът на шахтата не от значение за извода относно отговорното лице за нейната изправност по изложените по – горе съображения. Ответната община има общо задължение да осигури условия за безпрепятствено придвижване по пътното платно, респ. за сигнализирането на препятствие на пътното платно, което задължение чрез своите служители общината не е изпълнила.

Безспорно е по делото, а и от събраните по делото доказателства се установява, че по повод процесната щета ищецът е платил за отстраняване на щети вследствие на процесното събитие сумата от 6387,95 лева (платежно нареждане от 15.08.2019г. – л.57 от делото) и сумата от 117,30 лева (платежно нареждане от 21.05.2019г. – л.63 от делото) за репатриране на автомобила, който след произшествието не е могъл да се придвижва на собствен ход.

С плащането на застрахователното обезщетение, респ. възстановяването на вредите в натура, застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне - чл.411 КЗ. Обемът на отговорността по чл.410, ал.1 КЗ включва платеното застрахователно обезщетение и ликвидационните разноски. Отговорността на ответника на претендираното основание не може да надвишава

застрахователната сума (чл.386, ал.1 КЗ) и действителната стойност на вредата (чл.386, ал.2 КЗ). Разпоредбата на чл.386, ал.2 КЗ предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие - действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл.400, ал.1 КЗ), съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл.400, ал.2 КЗ). В случая ответникът отговаря и за направените разходи за репатриране на автомобила поради невъзможността след събитието същият да се придвижва на собствен ход, защото тези разходи са в причинна връзка с увреждането на автомобила и дължимостта им на застрахования е уговорено в договора за застраховка „каска“ – чл.61 ОУ.

Съгласно приетото заключение по основната съдебно - автотехническа експертиза по средни пазарни цени към датата на процесното събитие стойността на труда и на авточастите, необходими за възстановяване на нанесените вследствие на процесното ПТП щети, възлиза на 6363,36 лева. Към стойността на обезщетението следва да се добави и стойността на услугата за репатриране на автомобила в размер на 117,30 лева. При недоказано възражение за съпричиняване няма основание за намаляване на размера на вземането на основание чл.51, ал.2 ЗЗД. При това в полза на ищеца спрямо ответника е възникнало вземане по чл.410, ал.1, т.2 КЗ в размер общо на сумата от 6480,66 лева.

Неоснователно е възражението за изтекла погасителна давност. Приложимият давностен срок за погасяване на вземане по чл.410, ал.1, т.2 КЗ е общият петгодишен срок по чл.110 ЗЗД, защото регресното право не е застрахователно право, тъй като възниква по силата на закона, а не по силата на застрахователен договор и за това не е приложима нормата на чл.378, ал.1 КЗ. Регресното право възниква от момента на плащането на застрахователното обезщетение, извършено от застрахователя по имуществената застраховка на увреденото лице, защото тогава възниква правото на ищеца да търси регресна отговорност за платеното застрахователно обезщетение от ответника - в този смисъл т.14 от ППВС 7/78г. и постановените по реда на чл.290 ГПК решение № 173 от 30.10.2009 г. на ВКС по т. д. № 455/2009 г., II т. о., ТК, решение № 53/16.07.2009г. по търг. д. № 356 по описа за 2008г. на I ТО, ВКС.

От приетите като доказателства платежни нареждания (л.57 и л.63 от делото) се установява, че застрахователното обезщетение по процесната щета е платено през 2019г., поради което към датата на завеждане на иска (09.05.2022г.), когато давността се прекъсва (чл.116, б.„б“ ЗЗД), не е изтекъл приложимият 5 – годишен давностен срок по отношение на главното вземане.

От горното следва, че искът за главницата следва да се уважи до сумата от 6480,66 лева, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане и да се отхвърли за разликата до пълния предявен размер.

По иска по чл.86, ал.1 ЗЗД:

Съгласно чл.412 ал.3 КЗ застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност“ изпада в забава за плащане на задължението по чл.411 КЗ след изтичане на 30 дни от получаване на покана, ведно с прилагане на доказателствата, удостоверяващи фактите, на които се основава претендираното вземане.

От събраните по делото доказателства (регресна покана по щета № 210403532/30.10.2018г., разписка за връчването ѝ и писмо от дружеството, извършващо куриерската услуга с изх. № 1101/04.05.2022г.) е видно, че такава покана е получена от ответника на 31.12.2019г. При това ответникът е изпаднал в забава за плащане на главното вземане в размер на 6480,66 лева на 31.01.2020г. и за процесния период ответникът дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва. Размерът на вземането по чл.86, ал.1 ЗЗД възлиза на сумата от 1492,34 лева, определен от съда основание чл.162 ГПК и съгласно чл.86, ал.2, вр. ПМС № 426/18.12.2014г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения. При това искът по чл.86, ал.1 ЗЗД следва да се уважи до посочения размер и да се отхвърли за разликата до пълния предявен размер.

По разноските :

Предвид изхода на делото ищецът има право на разноски съразмерно с уважената част от

исковете или при пълен размер на разноските от 669,74 лева (държавна такса, депозит за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в минимален размер от 100 лева поради невисоката правна и фактическа сложност на делото съгласно чл.78, ал.8 ГПК, вр. чл.25, ал.1 НЗПП) на ищеца следва да се присъди сумата от 665,02 лева. Внесеният депозит за разпит на свидетел като неусвоен подлежи на връщане на основание чл.46 ЗДТ след подаване на нарочна молба с посочен начин на възстановяване на сумата.

На ответника се следват разноски съразмерно с отхвърлената част от исковете или от разноски в общ размер от 300 лева (депозит за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в минимален размер от 100 лева предвид изложените съображения) следва да се присъди сумата от 1,89 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична община, адрес: гр. София, ул. "Московска" № 33 да плати на „Дженерали застраховане“ АД, ЕИК 030269049, със седалище и адрес на управление : гр. София, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 68, на основание чл.410, ал.1, т.2 КЗ и чл.86, ал.1 ЗЗД сумата от 6480,66 лева - вземане за платено застрахователно обезщетение за щети върху л.а. „Х**“ с рег. № * ХА, настъпили при ПТП от 30.10.2018г. в гр. София, на ул. „Околовръстен път“ поради преминаване на автомобила през необозначена и необезопасена неравност (шахта без капак) по платното за движение, който автомобил е бил предмет на сключена при ищеца застраховка „каска“ към датата на събитието, ведно със законната лихва от подаване на исквата молба (09.05.2022г.) до окончателното плащане, и сумата от 1492,34 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 31.01.2020г. – 09.05.2022г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл.410, ал.1, т.2 КЗ за разликата до пълния предявен размер от 6520,25 лева и иска по чл.86, ал.1 ЗЗД – за разликата до пълния предявен размер от 1503,40 лева.

ОСЪЖДА Столична община, адрес: гр. София, ул. "Московска" № 33 да плати на „Дженерали застраховане“ АД, ЕИК 030269049, със седалище и адрес на управление : гр. София, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 68, на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата от 669,74 лева – разноски.

ОСЪЖДА „Дженерали застраховане“ АД, ЕИК 030269049, със седалище и адрес на управление : гр. София, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 68, да плати на Столична община, адрес: гр. София, ул. "Московска" № 33, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 1,89 лева – разноски.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на страната на ответника - „Софийска вода“ АД, ЕИК 130175000, със седалище и адрес на управление : гр. София, Бизнес Център „Интерпред Цар Борис“, бул."Цар Борис III" № 159, ет. 2 и 3.

Присъдените в полза на ищеца суми могат да бъдат внесени по следната банкова сметка : IBAN : BG79 UNCR 7630 1003 GNRL IN, BIC : UNCRBGSF при „Уникредит Булбанк“ АД.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____